UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitvlaria Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

CXXXIII. Acta dotis & consecrationis Ecclesiae de Caneto in dioecesi Arvernensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

Visual Library

Cujus precibus libenter adquieſcentes, idem monaſterium & eum cum monachis & cunctis ſibi pertinentibus cellis & rebus ſub noſtræ defenſionis libertate ſuſcepimus. Ideſt in loco qui dicitur Miliarias, cella ſancti Petri cum omni ſua integritate, ſicut in illorum indiculis reſonat, & ipſa cella quæ vocatur rumta veila, & in alio loco cella ſancti Iuliani & ſancti Michaelis, & in ſancta pace cella ſancti Vincentij cum omnibus terminis ſuis, & in Riudaſer cella ſanctæ Mariæ cum terminis ſuis, & in loco qui dicitur Siſtorianus domum ſanctæ Mariæ cum omnibus ſibi pertinentibus, & in comitatu Petralatenſi cella ſancti Petri, & aliam ſancti Iohannis, cum alia cella cujus vocabulum eſt Pineta, & cella ſancti Fructuoſi cum omnibus ſibi pertinentibus, & in mala valle in villare quæ dicitur Fontanetus, & vineas quæ ibi attinere videntur, cum ſuis appendiciis omnibus, & cum cunctis aliis rebus ad ipſum monaſterium pertinentibus, ut dictum eſt, ſub noſtræ immunitatis munimine & defenſione placuit nobis ſuſcipere. Præcipientes ergo jubemus ut nullus judex publicus vel quilibet ex judiciaria poteſtate in prædictum monaſterium vel cellulas aut loca ſibi pertinentia atque ſubjecta, ſeu agros, ac reliquas poſſeſſiones, in quibuſcumque conſiſtentibus locis, ad cauſas judiciario more audiendas, vel frequentes manſiones aut paraveredos ſive paratas exigendas, vel fidejuſſiones tollendas, aut homines ipſius monaſterij diſtringendos, ſeu aliquas redibitiones aut functiones aut illicitas occaſiones requirendas ullo unquam tempore ingredi audeat, nec ea quæ ſuprà memorata ſunt requirere præſumat; ſed cum omnibus cellis vel locis ſæpe præfato monaſterio ſubjectis, in quibuſcunque conſiſtant locis, quas moderno tempore tam ex apriſione quàm ex heremo habent tractas, ſeu deinceps è cetero poſſederint, cum aliis quibuſcunque poſſeſſionibus quibus præſenti tempore
An. 916. Ex archivo monaſterij Balneolenſis.
eidem Abbas juſte & rationabiliter divina pietas per ſuos, ſuoſque fideles ipſi ſacratiſſimo loco .... voluntariè exorare. Et quandocúnque divina pietas eundem Abbatem ab hoc ſeculo ſuſceperit, quandiu ipſi monachi inter ſe talem eligere valuerint qui ipſam congregationem ſecundùm regulam ſancti Benedicti regere queant, per noſtrum conſenſum ac juſſionem licentiam habeant ex ſemetipſis eligendi Abbates. Nolumus præterea ut ab ipſis vel ab eorum hominibus aliquid telonei neque paſcuaticum nec manſiones, tacos aut aliquas redibitiones exigatur. Et ut hæc auctoritas noſtra ſemper inconvulſa permaneat, manu propria ſuper eam firmamus & anuli noſtri impreſſione aſſignari juſſimus.

Signum Karoli Regis piiſſimi.

Gozlinus regiæ dignitatis Notarius ad vicem Hervei Archiepiſcopi ſummique Cancellarij recognovit.

Datum v. Idus April. Indictione IIII. regnante Karolo Rege glorioſiſſimo redintegrante XVIIII. largiore verò hereditate indepta v.

Actum Herdtallo palatio in Dei nomine feliciter. Amen.

CXXXIII.

Acta dotis & conſecrationis Eccleſiæ de Caneto in diœceſi Arvernenſi.

ANno incarnationis dominicæ DCCCCXXIIII. Indictione XII. adiit Iohannes Archidiaconus ſedem matris Eccleſiæ Arvernorum, poſtulans humiliter & petens apud venerandum Armaldum ejus ſedis providum Præſulem ædificari ſibi in fundo ſancti Iuliani & ſuo Eccleſiam ipſis in locis valde perneceſſariam. Cujus preces cùm primùm abnuiſſet idem egregius Pontifex, tandem conſultu fidelium & precibus victus, comperta etiam veridica ratione, adquievit poſtulanti, inſuper ſciſcitans eundem poſtulantem ſi valeret ex rebus ſuis tantum ibi conferre ex quibus ſacerdos in ipſo loco Deo militans pauperem vitam poſſit ſuſtentare. Ad hæc cùm reſpondiſſet velle ſe quandam particulam ex ſuis facultatibus largiri, totius Eccleſiæ à præfato conſultu illuſtri ſpeculatore ſancitum eſt eandem dedicandam Eccleſiam. Proficiſcens itaque prætaxatus Pontifex ſecundùm ſapientiam ſibi à Deo collatam * opes ſibi creditas ſalubriter viſitare, pervenit ad locum ſibi crebris precibus & aſſiduis monitionibus exoratum; cernénſque contignitatem loci tempúſque aptum, dedicavit eandem capellam ſpecie ſeptima menſis noviſſimi, & illuſtravit eam pignoribus beatiſſimi martyris Iuliani Brivatenſis. Eſt autam ipſe locus, quo eadem constructa eſt aula, in comitatu Talamitenſe, in vicario Moyſiacenſe, in villa quæ vocatur Canetus. Et in die dedicationis ejus datum eſt eidem loco à præſcripto Iohanne, conſultu Arlebaldi Præpoſiti Eccleſiæ ſancti Iuliani martyris & Cuneberti Pentacontarchi ipſius loci ceterorúmque Canonicorum, in eadem villa Caneto maſſus unus quem Iſembardus excolere videtur, & apenderiæ tres, & in aice Brivatenſi, in vicaria Cheriacenſe, in loco nuncupato illam calmen, quantum ibi viſus eſt habere, & in aice Nonatenſe, in Severiaco vineam unam. Hæc omnia ſupraſcripta data ſunt eidem Eccleſiæ in honore beati Iuliani fundatæ à Iohanne & à ceteris ſancti Iuliani Canonicis perpetuo dono. Conſiderans etiam Domnus Pontifex, & rem diligenter examinans, dedit præfixo altari à ſe dedicato & ſanctorum reliquiis decorato de ipſa villa Caneto decimam omnem tam annonarum quàm pecudum, & de villa quæ vocatur Adimar ſimiliter omnem decimam, & de villa quæ vocatur Moden medietatem decimæ, & de alio Moden ſimiliter, & de villa quæ nuncupatur Concas omnem decimam, & de Betel omnem decimam, & de villa quæ cognominatur Nueliaco cum ſuis appendiciis omnem decimam, & de villa quæ dicitur Alto Corenno medietatem decimæ, & de Burzaniis omnem decimam, & de villa quæ vocatur Cumiliis medietatem decimæ, & de Rabariliis medietatem decimæ, & de omnibus quæ idem Iohannes habere videtur modò vel in poſterum Deo auxiliante adquirere poterit in villa quæ vocatur Severiacus ſive Sorziacus, ſeu in illo monte, duas partes decimarum ſimili-

An. 924. Ex chartulario Eccleſiæ Brivatenſis cap. 17.

* oves

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ter dedit. Et in aice Brivatenſi, de villis his nominibus, Tropennaco, Vendagra, Pinatenſe, Valilia, & illa Spinatia, & Cabrogilo, duas partes decimarum de illa calme, & de Buxogilo medietatem decimarum. Et in vicaria Calarienſe, de villis his nominibus, Plebis, Caleziis, illa becia, maſſum Giruini, medietatem decimæ. Hæc omnia ſupraſcripta dedit venerabilis Armardus Præſul Arvernenſis Eccleſiæ in die dedicationis baſilicæ in Canſito fundatæ, ut habeat, teneat, atque poſſideat, & juſto ordine gubernet ea rector ipſius cellæ, ea ſcilicet * ut quandiu idem Iohannes advixerit, eandem capellam teneat, & annis ſingulis Canonicis ſancti Iuliani ſolidos quinque in cenſum incunctanter exſolvat, & poſt obitum ejus, ſi nepos ejus Girbaudus ſupervixerit, ſimili modo eam teneat, poſt amborum autem obitum in communi victu Canonicorum ſancti Iuliani revertatur. Et ut firmiorem per ſuccedentia tempora hæc paginola obtineret vigorem, idem ſapientiſſimus Præſul Armaldus manu propria ſubter illam corroborare dignatus eſt, & ut primatum matris Eccleſiæ manibus inſigniretur decrevit. Arnaldo Papa, Salomone Decano, & Bernardo Abbate, Adalardo Levita, teſtibus, regnante Karolo Rege Francorum carta iſta facta fuit.

* ratione

CXXXIV.

Elidelindis ceſſio ad Eccleſiam Brivatenſem.

An. 915. Ex eodem chartulario cap. 41.

SAcroſanctæ Dei Eccleſiæ vico Brivatenſi fundatæ, in qua venerabilis martyr Iulianus glorioſam adeptus eſt ſepulturam cum ſociis ſuis decorato mauſolæo. Idcirco ego in Dei nomine Elidelindis pro remedio animæ meæ & fratris mei Arnuſti cedo ipſi caſſæ Dei aliquid de rebus proprietatis noſtræ quæ ex conqueſtu nobis evenerunt, ceſſúmque in perpetuum eſſe volo. Sunt autem ipſæ res in comitatu Brivatenſi, in vicaria Cantillianenſe, in villa quæ vocatur Mageladetus. In ipſo loco cedo Deo ſanctóque Iuliano in communi victu ſervientium ejus maſſos tres cum curtis, hortis, exiis, adjacentiis, campis, pratis, ſilvis, aquis, aquarúmque decurſibus, totum quod ibi viſi ſumus habere vel poſſidere, ut habeant, teneant, & quicquid voluerint Canonici ipſius loci. Si quis verò, quod futurum minimè credo, aliquando ſurrexerit, ego videlicet emutata voluntate mea, aut ullus ex heredibus meis, ſeu ulla emiſſa perſona aut contrapoſita ...... cartulam iſtam ullam generare præſumpſerit, quod repetit minimè vindicet; & inſuper qui litem intulerit auri libras duas coactus reddat, & hæc cartula à nobis facta omni tempore firma & ſtabilis permaneat. Acta XIV. Kal. Martij anno tertio quo Karolus Rex per infidos Francos dehoneſtatus eſt.

CXXXV.

Ceſſio de ancilla ad monaſterium Nobiliacenſe in diœceſi Pictavienſi.

An. 915. Ex chartulario monaſterij Nobiliacenſis.

DVm unuſquiſque in hoc ſeculo proprio vacat arbitrio, oportet ei ut de rebus ſibi à Deo adquiſitis taliter agere qualiter præmium vitæ æternæ mereatur percipere. Quapropter ego in Dei nomine Richardus Ædituus ſancti Petri Pictavenſis ſenioris Eccleſiæ tractavi de Dei timore & æterna retributione, ut mihi pius Dominus in die ultima magni judicij veniam tribuere dignetur. Ancillam itaque juris mei nomine Ingelburgim & infantibus ſuis videlicet his nominibus, Dodo, Abbo, Hildegardis, ... ad monaſterium in honore ſanctæ Dei genitricis Mariæ & beati Iuniani confeſſoris præcipui fundatum, Nobiliacum nomine, ad communia fratrum ibidem die noctúque Deo militantium per hanc ceſſionis epiſtolam ad habendum delegavi, quatinus pij redemptoris gremij amplector, diémque magnæ reſtaurationis gehennæ cœnóque ſulfuris inlæſus peragam, quia præſens ſeculo oneretur flagitij ſeculo, ne in ævum perſiſtar in jus almi ſuffragium cunctari, ut magni advocatus opere, ejuſque de magnis piaculis dimiſſum. Illud etiam placuit mihi inſerere ut ſi aliqua emiſſa perſona fuerit qui contra jamdictam ceſſionem, quam ego prompto animo & bona voluntate facere juſſi, ulla calumnia removere voluerit, & ſi non ſe correxerit, aut à ſua mala voluntate declinaverit, judicium Dei genitricíſque Dei Mariæ & ſancti Iuniani in pœnalibus gehennæ dignè pro meritis incurrat. Vt autem hæc donatio Eccleſiæ pleniorem in Dei nomine obtineat firmitatem, manu mea propria ſubter firmavi, & bonis hominibus ad corroborandum tradidi; quatinus pius Dominus mercedem bene laborantibus cum ceteris fidelibus in die judicij reſtituat, beata Maria & ſancti Iuniani interventio. Richardus donatione confecit. Signum Rainardi Vicarij. S. Rainarij Ippovicarij. S. Girardi. S. Landrici. S. Ingranni. S. Dotini. S. iterum Girardi. S. Gualberti. S. Dodeloni. S. Baltulij. S. Thertonnini. S. Radulfi. Data menſe Decembris anno 111. Radulfi Regis, quando Karolus in cuſtodia tenebatur.

CXXXVI.

Teſtamentum Acfredi Ducis Aquitanorum.

An. 918. Ex chartulario Eccleſiæ Brivatenſis cap. 433.

LEgitur in literis divinis; *Omni habenti dabitur, & abundabit.* Et: *Quid prodeſt homini ſi univerſum mundum lucretur, animæ verò ſuæ detrimentum patiatur.* Et in Danihele: *Placeat tibi, Rex, conſilium meum.* Et: *Peccatum tuum eleemoſynis pauperum redime.* Idcirco ego in Dei nomine Acfredus divina diſponente clementia Aquitanorum Dux, conſiderans caſum fragilitatis humanæ, & mente pertractans quia nemo ex humano ſemine procreatus vivat & non